

Sylabus 2018/2019														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	Anatomia										Grupa szczegółowych efektów kształcenia			
											Kod grupy	Nazwa grupy		
Wydział	Nauk o Zdrowiu													
Kierunek studiów	Położnictwo													
Specjalności	Położnictwo													
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia X II stopnia III stopnia podyplomowe													
Forma studiów	X stacjonarne niestacjonarne													
Rok studiów	1										Semestr studiów:	X zimowy letni		
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ograniczonego wyboru wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy X podstawowy													
Język wykładowy	X polski angielski inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Anatomia Prawidłowa	50	20											15	
Semestr letni														
Razem w roku:														

Anatomia Prawidłowa	50	20										15	

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)
C1. Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi elementami prawidłowej budowy ciała ludzkiego
C2. Nabycie wiedzy możliwej do wykorzystania w poznaniu funkcji narządów
C3. Poznanie prawidłowych cech budowy niezbędnych do oceny zmian w przypadkach patologii

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrąfi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych <i>** wpisz symbol</i>
W 01	A W 01	Określa prawidłową budowę ciała ludzkiego w kontekście topograficznym. Potrafi opisać budowę kończyn, klatki piersiowej, brzucha, grzbietu, miednicy, szyi, głowy. Definiuje pod względem czynnościowym poszczególne układy organizmu. Jest w stanie objaśnić budowę szczegółową poszczególnych elementów.	Ocena ciągła wiedzy wcześniej nabytej - na każdych zajęciach. Aktywność na zajęciach.	W/S
	A W 02	Jest w stanie szczegółowo objaśnić budowę wszystkich elementów miednicy z narządami w niej położonymi	Ustna ocena postępów w nauce na każdych zajęciach.	W/S
U 01	A U 01	Zna topografię poszczególnych narządów. Stosuje w opisie fachowe określenia oceny narządów. Wykorzystuje mianownictwo anatomiczne w czasie odpowiedzi.	Ocena ciągła bieżącego przygotowania do zajęć	W/S
	A U 02	Jest w stanie wskazać różnice w budowie człowieka dorosłego, noworodka i niemowlęcia.	Ocena ciągła.	W/S
K 01	DK 2	Aktywnie i chętnie uczestniczy we wszystkich formach zajęć. W ciągu roku współpracuje z prowadzącym zajęcia oraz kolegami w grupie. Zgłasza własne pomysły mogące wpływać na pogłębienie posiadanej wiedzy – np. różnych form współzawodnictwa w osiąganiu lepszych wyników w nauce.	Ocena ciągła	

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:
Wiedza: 4
Umiejętności: 4
Kompetencje społeczne: 4

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	70
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	15
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	85
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	3
Uwagi	
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)	
Wykłady <ol style="list-style-type: none">1. Wykład wprowadzający2. Osteologia3. Budowa czaszki4. Syndesmologia. Arthrologia5. Myologia6. Układ pokarmowy (część gruczołowa i jelitowa)7. Układ oddechowy (gruczoły wydzielania wewnętrznego)8. Serce9. Układ krążenia10. Układ płciowy żeński. Układ płciowy męski11. Stosunki otrzewnowe. Układ moczowy12. CUN - mózgowie13. CUN - rdzeń kręgowy, nerwy czaszkowe14. Nerwy rdzeniowe, obwodowy układ nerwowy.15. Układ nerwowy autonomiczny, narządy zmysłów, zaliczenie wykładów	
Seminaria <ol style="list-style-type: none">1. Szczegółowe omówienie programu zajęć, omówienie regulaminu, zalecana literatura, przedstawienie schematu zaliczania zajęć. Mianownictwo anatomiczne (podstawowe)2. Podział szkieletu, demonstracja poszczególnych kości, ważniejsze szczegóły szkieletu osiowego (poszczególnych kręgów, cechy charakterystyczne), łopatką, żebra, mostek, obojczyk, kości kończyny górnej wolnej, szczegółowa budowa kości kończyny dolnej (kości kulszowej, biodrowej, łonowej). Szczegółowa budowa kości krzyżowej, miednica jako całość, granice i pojęcia miednica mniejsza i większa, wymiary miednicy i płaszczyzny miednicy, oś miednicy, cechy dysmorficzne miednicy, ważniejsze elementy kości udowej, piszczelowej, strzałkowej i szkieletu stopy.3. Czaszka ze szczególnym uwzględnieniem szwów oraz ciemiączek czaszki. Rozwój, etapy czaszki, demonstracja czaszki noworodka.4. Połączenia w obrębie miednicy (spojenie łonowe, staw krzyżowo-biodrowy, otwór zastłony, otwory kulszowe, większy i mniejszy – położenie i zawartość). Połączenia w	

obrębie szkieletu osiowego i klatki piersiowej. Ważniejsze połączenia kości kończyny górnej i dolnej (stawy: ramienny, łokciowy, promieniowo-nadgarstkowy), kanał nadgarstka z zawartością. Staw biodrowy, kolanowy, skokowo goleniowy.

5. Rodzaje tkanki mięśniowej, podział i rodzaje mięśni, elementy dodatkowe mięśni. Cechy charakterystyczne mięśni mimicznych. Demonstracje. Mięśnie oddechowe, przepona, mięśnie brzuszne, i grzbietowe brzucha. Mięśnie wewnętrzne miednicy, przepona moczowo-płciowa, - budowa. Inne grupy mięśni szkieletowych – mięśnie szyi, obręczy barkowej klatki piersiowej, kończyny górnej, ramienia, przedramienia, ręki. Mięśnie zewnętrzne miednicy, uda, podudzia i stopy, mięśnie grzbietu.

6. Podział układu pokarmowego – jama ustna wraz z zawartością (zęby – rodzaje – ogólnie). Budowa i funkcja języka, gardziel, gardło, przełyk, żołądek, dwunastnica, jelito cienkie (czcze i kręte) – jelito grube ze szczególnym uwzględnieniem kątnicy i wyrostka robaczkowego, odbytnica, odbył.

Część gruczołowa układu pokarmowego – wątroba, trzustka, woreczek żółciowy. Śledziona.

7. Podział układu oddechowego – opis poszczególnych odcinków. Budowa jamy nosowej, krtani, tchawicy oskrzeli. Położenie i budowa płuc. Segmenty oskrzelowo-płucne. Podział gruczołów wydzielania wewnętrznego. Budowa gruczołów wydzielania wewnętrznego – grasica, tarczyca, przytarczyce, przysadka mózgowa, nadnercza. Rola trzustki jajnika i jądra w funkcji gruczołów dokrewnych.

8. Serce – cor – topografia z uwzględnieniem granic słumienia względnego i bezwzględnego serca. Budowa przedsionków i komór serca. Budowa i rola zastawek serca. Szkielet serca i jego elementy. Warstwowa budowa serca. Mięsień przewodnictwa serca. Worek osierdziowy.

9. Układ krążenia. Różnica w budowie naczyń krwionośnych tętnicznych i żylnych. Duży i mały krwioobieg. Płodowe krążenie krwi. Tętnice wieńcowe serca. Aorta wstępująca, łuk aorty z jego głównymi odgałęzieniami. Aorta piersiowa i brzuszna. Ważniejsze naczynia przeznaczone dla szyi, głowy, kończyny górnej. Unaczynienie CUN. Koło tętnicze mózgu. Pień trzewny, ważniejsze naczynia jamy brzusznej (szczegółowo tętnica jajnikowa i maciczna). Tętnica biodrowa wspólna, udowa unaczynienie, tętnice kończyny dolnej. Główne naczynie żyłne ustroju (żyły główna górna, dolna, wrotna, ramiennie-główna azygoz, hemizygoz. Szczegółowo obszar żylny dołu łokciowego, grzbietu ręki. Zatoki żyłne czaszki (mózgu).

10. Układ moczowo-płciowy. Narządy płciowe wewnętrzne żeńskie, macica, jajniki, jajowody. Krocze – topografia okolicy. Narządy płciowe żeńskie zewnętrzne. Narządy płciowe męskie zewnętrzne i wewnętrzne.

11. Część moczowa układu moczowo-płciowego. Nerka – położenie, budowa, unaczynienie. Budowa jednostki funkcjonalnej nerki – nefronu. Unaczynienie. Moczowód – pęcherz moczowy, cewka moczowa męska i żeńska. Stosunki otrzewnowe ze szczególnym

uwzględnieniem mednicy mniejszej.

12. Układ nerwowy – podział. CUN – podział na poszczególne części. Półkule mózgowe. Podstawowe bruzdy i zakręty płaszczka. Ważniejsze ośrodki kory mózgowej – ich lokalizacja. Neuron jako jednostka funkcjonalna układu nerwowego. Jądra podkorowe kresomózgowia. Podstawowe rodzaje włókien nerwowych. Drogi nerwowe. Opony mózgowo-rdzeniowe. Zbiorniki płynu mózgowo-rdzeniowego.

13. Budowa rdzenia kręgowego (ważniejsze elementy budowy wewnętrznej). Budowa zewnętrzna rdzenia kręgowego. Łuk odruchowy i jego elementy. Układ nerwowy autonomiczny. Nerwy czaszkowe – podział, krótki przebieg z zakresem unerwienia.

14. Obwodowy układ nerwowy. Podstawowe sploty, topografia, budowa, odgałęzienia z obszarem unerwienia. Dokładny opis nerwów – przeponowego, promieniowego, łokciowego, pośrodkowego, kulszowego, sromowego.

15. Narządy zmysłów. Budowa narządów – wzroku, przedsionkowo-ślimakowego, smaku, powonienia, powłoki skórnej. Szczegółowa budowa gruczołu sutkowego oraz budowa dołu pachowego z zawartością.

Zaliczenie kursu z zakresu anatomii.

Ćwiczenia

- 1.
- 2.
- 3.

Inne

SAMOKSZTAŁCENIE – pisemne opracowanie jednego z podanych tematów.

Tematyka samokształcenia

- 1) Budowa czaszki noworodka ze szczególnym uwzględnieniem aspektów praktycznych i

klinicznych.

- 2) Elementy budowy macicy przydatne w ocenie przebiegu ciąży oraz ich udział w trakcie porodu.
- 3) Rodzaje tkanki mięśniowej oraz czas i stopień ich wykorzystania w przebiegu ciąży i porodu.
- 4) Elementy układu kostnego biorące udział w bezpośredniej budowie kanału rodnej kobiety.
- 5) Elementy morfologicznej budowy kobiety (różne układy) biorące udział w procesach prokreacji.
- 6) Zróżnicowanie budowy noworodka w stosunku do osobników dorosłych.
- 7) Ważne punkty orientacyjne ciała ludzkiego, ich znaczenie praktyczne w medycynie.
- 8) Podstawowe różnice w układzie krążenia noworodka i osób dorosłych.
- 9) Nazwiska znanych uczonych w kontekście struktur morfologicznych.
- 10) Ważniejsze elementy układu chłonnego.
- 11) Skóra oraz jej przydatki jako narząd.
- 12) Gruczoły wydzielania wewnętrznego.
- 13) Rodzaje połączeń układu kostnego z miejscami ich lokalizacji w organizmie człowieka.
- 14) Okolice ciała ludzkiego z uwzględnieniem ich zawartości narządów i tkanek.
- 15) Gruczoł sutkowy jako ważny element stanowiący potencjalne zagrożenie procesu nowotworowego dla kobiety.
- 16) Prawidłowa budowa szyjki macicy jako elementu zagrożenia nowotworowego. Profilaktyka zagrożenia rakiem szyjki macicy.
- 17) Gruczoł sutkowy, samokontrola jego prawidłowej budowy.
- 18) Ciemiączka czaszki.
- 19) Stosunki topograficzne miednicy.
- 20) Dymorfizm płciowy.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Kompendium anatomii prawidłowej człowieka T. I-III Wyd. Pol. Pod redakcją B. Gworysa
2. Podstawy anatomii człowieka B.K. Gołąb Wyd. Lek. PZWL Warszawa Pol. 2013
3. Atlas anatomii człowieka J. Sobota Wyd. Urban & Partner

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

Literatura uzupełniająca i inne pomoce:

1. Anatomia człowieka pod redakcją J. Sokołowskiej - Pituchowej PZWL
2. Anatomia topograficzna człowieka G. Horst Schumacher pod red. M. Ziółkowskiego Wyd. Volumed 1984
3. Każdy I tomowy podręcznik Anatomii Prawidłowej Człowieka

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Rzutnik, preparaty naturalne, mularze, tablice poglądowe, schematy anatomiczne

Warunki wstępne:

Zakwalifikowanie przez Komisję Rekrutacyjną na I rok danego kierunku studiów

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie wieloetapowe, które obejmuje obserwację postępów w nauce w trakcie oceny bieżącej, aktywność, pozytywne oceny cząstkowe na seminariach, napisanie pracy z tematyki

samokształcenia, zaliczenie części praktycznej oraz zaliczenie testowego egzaminu końcowego	
Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,) Wyniki testu (ilość punktów)
Bardzo dobra (5,0)	38 - 40
Ponad dobra (4,5)	35 - 37
Dobra (4,0)	31 - 34
Dość dobra (3,5)	26 - 30
Dostateczna (3,0)	21 - 25

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

ul. Chałubińskiego 6a

50-368 Wrocław

tel.: 71 784 13 30, 71 784 13 48

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

dr Michał Porwolik, tel.: 71 784 13 48. michal.porwolik@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

dr Krystian Porwolik, ginekolog położnik, anatom, wykłady, seminaria

dr Michał Porwolik, anatom, seminaria

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

17.09.2018 r.

.....

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

.....

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....